

La Vila Antiga de Monistrol de Montserrat

Monistrol de Montserrat és una vila antiga, ja citada en documents del **segle X**, que conserva un interessant **nucli d'aire medieval i renaixentista**.

Esdevingué cruïlla del Camí Ral de Barcelona a Manresa amb el camí de pelegrinatge a l'Abadia de Montserrat.

Iniciem el recorregut des de la **Plaça de la Font Gran** on trobem la surgència més cabalosa de l'entorn del massís de Montserrat: la font que dóna nom a la plaça.

La Font Gran, que neix de les entranyes de Montserrat, subministra durant tot l'any l'aigua potable del poble.

La Plaça de la Font Gran va aixoplugar els establiments de l'antic i poderós **gremi de paraires** que utilitzaven l'aigua de la font per al rentat, perxat i tintat de la llana.

Des de la Plaça de la Font Gran es pot contemplar la **Bestorre**, antiga torre de guaita, segurament ja existent al segle IX, i que al segle XVIII es destrueix, durant la **Guerra de Successió Espanyola**.

L'estat actual de la Bestorre, un colós repenjat sobre el mur, és la conseqüència d'aquesta voladura.

* Podem apropar-nos a veure la Bestorre caminant un tram del GR-5 / GR-96, que ascendeix a Montserrat.

Baixem pel **Passeig de la Canaleta**, que cobreix la **riera de la Canaleta**. Aquesta és la principal riera de la vila: neix a la Font Gran i desemboca al **Riu Llobregat**.

Des d'aquí veiem la paret que feia de **muralla al segle XIV** i els contraforts que feien de reforç de la **bassa de Cal Pla**.

També veiem restes de l'Aqüeducte de Cal Pla, bastit sobre contraforts i sobre arcs: es tracta d'una construcció notòria documentada ja a principis del segle XVI i que duia l'aigua de les **basses**, que provenia de la Font Gran i que hi arribava gràcies a la riera de la Canaleta, fins als **molins d'oli del Palau Prioral i de Cal Gibert**.

Al final de la Canaleta i just davant de la **Plaça de Joan Carles Amat** ens trobem el **Pont Gòtic o Pont dels Pelegrins**, datat del segle XIV, que forma part del principal camí dels pelegrins que pujaven a la muntanya.

Uneix les dues bandes del poble i és la construcció de les seves característiques més gran de tota la conca del Llobregat.

Aquí podem gaudir d'un mirador privilegiat sobre el riu.

* Podem allargar la nostra visita amb una passejada pel **Camí del Riu**, que discorre paral·lel al curs fluvial del Riu Llobregat i que ens permetrà descobrir la vegetació del bosc de ribera tot gaudint de magnífiques vistes dels cims de Montserrat.

Des del Camí del Riu es poden veure tant la fàbrica tèxtil de finals del segle XIX, **Can Comes**, com la construcció modernista adjacent: la **Torre d'en Comes**, residència familiar del Sr. Comes.

Al Carrer del Pont es troba l'entrada all **Palau Prioral**, que és una construcció representativa del **gòtic civil català**.

La primera edificació data del **segle IX**, i es correspon amb el lloc on tenien les seves dependències els soldats que vigilaven la Bestorre.

Posteriorment la casa fou cedida als monjos de Montserrat i al **segle XIV** es convertí en un palauet gòtic, construït pel **prior de l'Abadia de Montserrat Jaume de Vilaragut**, primer senyor feudal de Monistrol.

Actualment és de propietat privada i no és possible visitar-lo.

Seguim pujant pel **carrer del Pont** i arribem a la **plaça del Bó-Bó**, que és considerada l'antiga Plaça Major de Monistrol, i on hi havia una porta d'entrada de la vila emmurallada.

En aquest espai s'hi acollia el **mercat medieval** que es feia cada dissabte.

Des de la Plaça del Bó-Bó entrem al **Carrer Sant Joan**, que és un dels carrers més antics de la vila.

És destacable la volta que hi ha al mig del carrer amb l'edifici de reminiscències gòtiques a dalt.

D'entre els antics portals que flanquegen els carrers destaquen les cases nobiliàries de **Can Gibert i Can Cavaller**.

El casal de Can Gibert aixopluga en el seu interior l'antic **molí d'oli** que la família Gibert utilitzava per donar sortida a les seves importants extensions d'oliverars.

El **Casal de Can Cavalier** data dels segle X, i és probablement una de les construccions més antigues de Monistrol, juntament amb la parròquia de Sant Pere.

En el seu interior hi ha una cambra-capella barroca dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, on segons la tradició es conserven les escudelles on menjaven els pastors d'aquesta casa (El mas Riusec), que van trobar la imatge de la Mare de Déu de Montserrat a la Santa Cova.

Tornant a la Plaça del Bó-Bó podem seguir la nostra visita pel **carrer Manresa**. Just a l'inici i a l'esquerra, hi trobem unes escales que ens permeten arribar al carreró dels **Es Pils**.

Els **Es pils** era el lloc de pas de l'antic camí que pujava a Montserrat provinent del **camí ral de Barcelona a Manresa**. Dels Es pils és destacable la casa aixecada sobre l'arc de pas, de clares reminiscències gòtiques

El nom fa referència als **pesos que regulaven el rellotge** del campanar de l'església Sant Pere. Al llarg dels anys, l'indret ha mantingut l'antic article salat "**es**".

Baixem de nou fins tornar al carrer Manresa, principal carrer comercial de Monistrol on hom hi pot trobar embotits casolans i bones coques monistrolenques, a més d'una variada oferta de productes.

Al carrer Manresa us ha el **Pontet**, antic camí d'accés a la vila que fou cobert al segle XVI.

Més endavant veiem el **Monument a Julià Fuchs**, enginyer que va construir el Cremallera i que feu possible que arribés l'aigua potable a Monistrol a principis del segle XX

Des de la **Balconada** podem apreciar la petjada de l'època de la **industrialització** a Monistrol de Montserrat, que s'inicià al segle XIX i de la qual el seu màxim exponent és la instal·lació del **complex fabril de Puig i Font**, el primer nucli i més important del tèxtil monistrolenc.

De seguida ens trobarem amb la **casa modernista del metge Remigi Juncà**, fill adoptiu de Monistrol.

Destaquen els finestrons on sembla que hi hagi 4 barres, i l'ornamentació natural i floral típica del modernisme

Seguint pel Carrer Julià Fuchs arribarem a l'aparcament del Cremallera on trobarem l'edifici de l'antiga estació de Monistrol-Vila, actualment convertit en Museu del Cremallera.

Trobem a més vagons i una locomotora antiga fora de l'edifici.

Desfem el camí, de nou fins arribar a l'escultura de Julià Fuchs i caminem pel **Carrer del Puig**, que és un dels carrers més antics que va conformar el primer nucli urbà de Monistrol.

Pujant pel carrer del Puig arribem a l'alçada de **l'Església Parroquial de Sant Pere**, hereva de l'antiga esglésiola dedicada al primer dels apòstols que ja és esmentada en el segle IX.

L'actual temple és de fàbrica renaixentista amb l'absis octogonal i és contemporània de la basílica de Montserrat.

* Podem tornar al Carrer del Puig i continuar el lleuger ascens pel camí de les escoles fins a arribar a la **Capella de l'Àngel**, del segle XVII.

Aquest tram coincideix amb l'antic Camí Ral com ho testimonien les llombardes que han resistit el pas del temps i tantes petjades de caminants i pelegrins.

